

OPĆI PODACI			
IME I PREZIME	Marko Sesar		
Naziv studija	Pedagogija i kultura suvremene škole		
Matični broj	212		
Odobranje teme za stjecanje doktorata znanosti (staviti križić u polje)	☒ u okviru doktorskog studija	☐ izvan doktorskog studija	☐ po osnovi znanstvenih dostignuća
Ime i prezime majke i/ili oca	Lucija i Jozo Sesar		
Datum i mjesto	22. 2. 1984. Vinkovci		
Adresa	Vijenac Jakova Gotovca 7, 31 000 Osijek		
Telefon / mobitel	098 856 678		
e-pošta	marsesar@gmail.com		
ŽIVOTOPIS			
Obrazovanje (od novijega k starijem datumu)	<ul style="list-style-type: none"> - upisan na poslijediplomski sveučilišni studij Pedagogija i kultura suvremene škole na Filozofskom fakultetu u Osijeku 10. listopada 2013. godine - položio stručni ispit za zanimanje učitelja tambure 10. studenog 2010. godine diplomirao na Umjetničkoj akademiji u Osijeku, na Studiju glazbene pedagogije 15. lipnja 2009. godine (mentor: red. prof. mr. art. Sanja Drakulić – tema: Priređivanje za tamburaški orkestar) 		
Radno iskustvo (od novijega k starijem datumu)	<ul style="list-style-type: none"> - od 1. ožujka 2014. zaposlen na radnom mjestu asistenta na Umjetničkoj akademiji u Osijeku - od travnja 2012. do veljače 2014. zaposlen u Umjetničkoj školi Beli Manastir na radnom mjestu učitelja tambure na neodređeno vrijeme - u šk. god. 2010./2011. zaposlen kao vanjski suradnik u Glazbenoj školi Beli Manastir kao učitelj trube - od listopada 2009. do travnja 2012. godine zaposlen u Glazbenom odjelu OŠ Dragutina Tadijanovića u Vukovaru kao učitelj tambure; uz individualnu nastavu još vodi i tamburaški orkestar u školi - u rujnu šk. god. 2009./2010. zaposlen kao nastavnik glazbene kulture u OŠ Stjepana Antolovića u Privlaci 		
Popis radova			

Popis aktivnih sudjelovanja na kongresima	<ul style="list-style-type: none"> • 2015. – <i>Paradigma suvremenosti u nastavi glazbenih škola</i>. Konferencija Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Istraživanja paradigmi djetinjstva, odgoja i obrazovanja (Opatija, 13. – 15. travnja 2015.) • 2014. – <i>Refleksivne kompetencije nastavnika u glazbenim školama</i>. 1. Međunarodni znanstveni i umjetnički simpozij o pedagogiji u umjetnosti. Umjetnik kao pedagog pred izazovima suvremenog odgoja i obrazovanja (Osijek, 17. i 18. listopada 2014.)
NASLOV PREDLOŽENE TEME	
Hrvatski	Didaktičko-metodički oblici i sadržaji obrazovanja u glazbenim školama
Engleski/njemački (za one koji žele da im se odobri pisanje disertacije na stranom jeziku)	Didactic and methodological form and content of education in music schools
Jezik na kojem će se pisati disertacija	hrvatski
OBRAZLOŽENJE TEME	
Sažetak na hrvatskom jeziku (maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima)	Analizom dosadašnjih, kao i recentnih, istraživanja glazbeno-obrazovnih tema i problema, dolazi se do neosporna zaključka kako je naš postojeći sustav didaktičko-metodički odveć tradicionalan. U nastavnome se procesu u glazbenim školama očituje stalna potreba za otvorenijim i fleksibilnijim kurikulumom kako bi se omogućio cjelovit razvoj svakoga učenika. Ta se otvorenost, prije svega, treba očitovati u suvremenijem didaktičko-metodičkom pristupu organiziranja i provođenja glazbene nastave koji cjelokupni proces treba učiniti pogodnim za svakoga pojedinca i to kroz promjenu tradicionalne paradigme obrazovanja u glazbenim školama prema suvremenom pristupu učenja i poučavanja. Cjelokupni je odgojno-obrazovni proces potrebno „osvježiti“ u skladu sa suvremenim didaktičkim stanjima i nagnućima koja bi se očitovala kroz prilagodavanje sadržaja učenja, oblika rada nastavnika i načina vrednovanja učeničkih postignuća sve do kompetencijskih ishoda. U radu se najprije definiraju temeljni pojmovi obrazovanja u glazbenim školama te se ističu posebnosti odgojno-obrazovnoga procesa u istima. Istraživanjem se žele utvrditi didaktički i metodički oblici nastave instrumenta i nastave solfeggia, samporocjena utjecaja obrazovanja u glazbenoj školi na implikaciju tih aktivnosti u vlastitoj kulturi življenja i to u međusobnom odnosu učenika koji pohađaju i koji ne pohađaju glazbene škole. Znanstveni doprinos ovoga rada bit će u istraživanju trenutačnoga stanja odgoja i obrazovanja u glazbenim školama kao i u prijedlogu novih smjernica u daljnjem didaktičko-metodičkom radu u glazbenim školama.

Sažetak na engleskom/njemačkom jeziku

(za one koji žele da im se odobri pisanje disertacije na stranom jeziku – maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima)

The analysis of past and recent research in music education topics and issues has led to the irrefutable conclusion that our current system is too traditional in terms of didactics and teaching methodology. The teaching process in music schools reflects a continued need for a more open and flexible curriculum to allow for full development of each individual student. This openness should be reflected, above all, in a more modern didactic and methodological approach to the organisation and delivery of music instruction which should render the entire process fit for each individual student by changing the traditional paradigm of education in music schools towards a modern approach to teaching and learning. The overall education process needs to be 'refreshed' in line with modern instructional trends which would be reflected in the adjustment of the content of learning, forms of instruction, and the methods of evaluating students' achievements, all the way to the competencies as learning outcomes. The paper first defines the basic concepts of education in music schools and highlights the specificities of the music education process. The aim of the research is to establish the instructional forms in teaching music instruments and music theory classes, as well as the self-assessment of the impact of music school education on the implications of these activities in the students' own culture of life in the mutual relationship between students attending and not attending music schools. The scientific contribution of this paper will be to study the current state-of-affairs of education in music schools as well as to propose new guidelines for further didactic and methodological work in music schools.

Uvod (maksimalno 2000 znakova s praznim mjestima)

Glazbeno je obrazovanje oduvijek imalo važnu ulogu u općem odgoju i obrazovanju djece. U širem i kompleksnijem smislu glazbeno se obrazovanje, osim u općeobrazovnim, odvija i u glazbenim ili umjetničkim školama i čini značajan dio odgoja i obrazovanja tijekom slobodnoga vremena učenika, u kojem se kroz različite programe, sukladne potrebama i interesima učenika, zadovoljavaju potrebe i interesi za bavljenje glazbom te se oblikuje osobni, društveni i kulturni identitet (Previšić, 2000). Glazbene su škole u Republici Hrvatskoj usmjerene odgojno-obrazovne ustanove u kojima se kroz nižu i srednju glazbenu školu odgajaju i obrazuju budući profesionalni glazbenici (Rojko, 2006). Temeljem utvrdenoga cilja, obrazovanja profesionalnih glazbenika, Nastavni plan osnovne glazbene škole upućuje na organizaciju rada koja sadrži individualno oblikovanu nastavu instrumenta, skupnu nastavu solfeggia i nastavu skupnoga muziciranja, a u srednjoj glazbenoj školi uz već navedeno i veći broj glazbeno-teorijskih predmeta. Realizacija nastavnih programa osnovne i srednje glazbene škole ostvaruje se pomoću tradicionalnih oblika i metoda rada koji su imanentni zatvorenom kurikulumu. S druge se strane, sukladno otvorenom kurikulumu, nastava može realizirati pomoću suvremenih odgojno-obrazovnih strategija, metoda i postupaka koji su usmjereni na suradničko i partnersko učenje, pozitivno nastavno ozračje prema razvoju svakoga učenika sukladno njegovim potrebama, zahtjevima, ambicijama i individualnim sposobnostima. Analizirajući obrazovanje u glazbenim školama u Hrvatskoj u odnosu na glazbene škole u Europi, uviđa se znatna razlika u osnovnoj ishodišnoj paradigmati što se pak posljedično reflektira na uže područje didaktičko-metodičkih oblika rada te na sadržaje obrazovanja. U Hrvatskoj se u cjelokupnoj glazbeno-obrazovnoj vertikali učenike priprema za profesionalno bavljenje glazbom dok je u europskim zemljama cjelokupna paradigma takvoga obrazovanja postavljena na način da glazbena škola treba omogućiti učenicima da zavole glazbu, da se njome mogu amaterski baviti, da steknu i razviju vlastitu kulturu življenja ponajviše vlastitim sudjelovanjem i uključivanjem u raznolike programe i aktivnosti čime pojedinac biva sam stvarateljem kulture te društvenog i osobnog identiteta (Eagleton, 2002). Učenike se promatra sa svrhom oblikovanja i razvoja pojedinca koji voli glazbu, ima potrebu bavljenja glazbom te u konačnici oblikovanja i razvoja aktivnoga sudionika u kulturnom životu svoje sredine, stoga se glazbeno-umjetničko obrazovno područje u Republici Hrvatskoj, koje ima svrhu zadovoljavanja spoznajnih, doživljajnih i psihomotornih interesa primjenom glazbene umjetnosti u obrazovanju, treba oblikovati u skladu sa nagnućima suvremene didaktike (Bognar i Matijević, 2002, 31) u kojoj se nastavni proces prilagođava učeniku čime se omogućuje ostvarivanje nove učiteljeve uloge (Cindrić, Miljković i Strugar, 2010).

Pregled dosadašnjih istraživanja (maksimalno 5000 znakova s praznim mjestima)

Glazbeno se obrazovanje tijekom dvadesetoga stoljeća razvijalo sukladno društvenom, političkom i kulturnom stanju svake pojedine europske zemlje pa je tako uvjetovani odgojno-obrazovni ethos svoje glazbeno-pedagoške egzemplifikacije očitovao upravo u sadržajima nastave glazbe (Chacinski, 2009) koji su imali važnu socijalizacijsku ulogu prenošenjem različitih društvenih i kulturnih odrednica kroz određeni vremenski period (Stewart & Williamon, 2008 prema Dopud i sur., 2014). Kao važne razloge glazbenoga obrazovanja Pitts (2000) navodi učenje glazbom o kulturi kojoj dijete pripada, muziciranje kao dobar način provođenja slobodnoga vremena te da je glazba katalizator emocionalnoga i osobnoga razvoja, što dodatno potvrđuje i Koopman (2005) ističući kako je glazba izvor radosti i sreće te da time ima posebnu intrinzičnu vrijednost koja se pak ostvaruje upravo glazbenom podukom. Abels (2010) kaže da se glazbeno obrazovanje razvija u skladu sa stanjem u društvu i reagira na promjene u općem obrazovanju, politici i kulturi dok Lamb (2010) problematizira sociokulturni fenomen općega i glazbenoga obrazovanja te glazbe kao umjetnosti općenito. Dobrota (2012) na glazbeno obrazovanje gleda kao na snažno sredstvo enkultracije i postizanja kulturne kompetencije dok Škojo (2015) ističe kako je glazbeno obrazovanje značajno zbog razvoja estetskih, intelektualnih, društvenih sposobnosti, s konačnim ciljem kulturološke nadogradnje cjelokupnoga društva. Tradicionalno je glazbeno obrazovanje bilo strukturirano na način da je cjelokupno poučavanje bilo usmjereno prema

učitelju u kojem je on bio model (AEC, 2010), po uzoru na kojega se određeni sadržaj trebao naučiti svirati ili pjevati (Bogunović, 2010) što ukazuje na jednosmjernost didaktičkog trokuta gdje učitelj prenosi zadani sadržaj, a učenik ga u istovjetnoj formi usvaja čime se naposljetku oblikuje „škola učitelja” (Previšić, 1999), u kojoj učitelj postaje ipak samo "izvršitelj" zadanoga a što je pak osnovno ishodište tradicionalne opće paradigme poučavanja.

Kao didaktičko-metodička reakcija na postojeće tradicionalno usmjerenje glazbenoga obrazovanja tijekom dvadesetoga stoljeća utvrđeni su brojni pristupi koji su sustavno mijenjali glazbeno-pedagoško razmišljanje Europe; Carl Orff sa *Schulwerk* (Orff, 1963), Zoltan Kodaly (Russell-Smith, 1967; Chooksy, 1999), Jaques Emile Dalcroze (Benedict, 2010), pokret za umjetnički odgoj Alfreda Lichtwarka, E. Dale (Dale, 2001) i dr. Tradicionalno se usmjerenje očituje i u utvrđenom pristupu glazbenom odgoju i obrazovanju u kojem prevladava paradigma po kojoj se obrazovanje u glazbenim školama modelira prema slici piramide (velik broj upisanih učenika osigurava mali broj onih koji su spremni za profesionalno bavljenje glazbom) (Röbke, 2008) pri čemu je sama struktura izvođenja nastave koncipirana na način da učenik ne može pohađati samo nastavu instrumenta, zbog koje je i upisao glazbenu školu, već sluša još nekoliko obaveznih predmeta (Rojko, 2014).

Suvremeno orijentirani glazbeni pedagozi u Europi započeli su s uvođenjem fleksibilnijih oblika, metoda i strategija u svim segmentima glazbenoga poučavanja. Individualno strukturirana nastava instrumenta (Cary i Grant, 2015; Faullend Heferer, 2009) se postupno napušta te se uvode fleksibilnije kombinirani oblici nastave (Heiler, 2008; Röbke, 2008). Kroz radove o individualnoj nastavi instrumenta razvidno je zanemarivanje širega konteksta učenja istoga (Gačeša, 1992; Gvozdić, 1993; Orelović, 1993 prema Sabljari i Škojo, 2016), kao i motivacijski aspekti ovakvoga oblika poučavanja (Rojko, 1996; Francesci, 2015). Reid (1997) razmatra odnos između nastavnika i učenika koji karakterizira kroz dva modela odnosa: model *majstora i šegrt* i model *savjetnika i prijatelja* (Reid, 1997 prema Lehmann i sur., 2012) gdje ističe važnost modela *savjetnika i prijatelja* pomoću kojega se u potpunosti učeniku osigurava cjelovit razvoj u skladu s njegovim sposobnostima, preferencijama i afinitetima (Sabljar i Škojo, 2016; Mak, 2011). Humanističko usmjeravanje suvremenih didaktičkih ideja i principa razvidno je u brojnim iskustvima poučavanja i u skupno organiziranoj nastavi čime se ostvaruje iskorak iz izvorišne glazbeno-obrazovne paradigme u kojoj je poučavanje bilo orijentirano isključivo prema učitelju (Mackworth – Young, 1990). Kroz sve prisutne promjene u nastavi u glazbenoj školi razvidna je potreba zaokreta u razmišljanju u kojoj se naglašava kako glazbeno obrazovanje ne treba biti predodređeno isključivo za buduće glazbenike, profesionalce, nego da glazbenom obrazovanju i stjecanju glazbenih izvođačkih vještina imaju pristup sva djeca kako bi mogli razvijati i svoje estetsko obrazovanje (Röbke, 2008; Glazbeno učilište Elly Bašić, Školski kurikulum, 2015; Werner, 2014).

Sukladno brojnim iskustvima, dobivenim na temelju recentnih istraživanja nastavne prakse u glazbenim školama te nagovještajima promjena u cjelokupnom odgojno-obrazovnom sustavu RH, smatramo kako je pravi trenutak istražiti sadržaje i usklađenost ciljeva glazbenoga poučavanja i razmotriti mogućnosti didaktičko-metodičkoga oblikovanja nastave u glazbenim školama te osvijestiti mogućnosti uvođenja suvremenih didaktičko-metodičkih ideja pomoću kojih bi se aktivnim strategijama *partnerski* organizirao proces stjecanja znanja, vještina i sposobnosti i u konačnici se kod učenika stvorili temelji za razvoj vlastitih glazbenih interesa te im se omogućio kvalitetan umjetnički rast i razvoj i oplemenila njihova vlastita kultura življenja (Previšić, 2007, 23).

Cilj i hipoteze istraživanja (maksimalno 700 znakova s praznim mjestima)

Cilj je istraživanja utvrditi aktualne didaktičke i metodičke oblike sadržaje nastave instrumenta i nastave solfeggia te samoporocjenu utjecaja obrazovanja u glazbenoj školi na implikaciju tih aktivnosti u vlastitoj kulturi življenja i to u međusobnom odnosu učenika koji pohađaju i koji ne pohađaju glazbene škole.

Polazi se od dviju hipoteza:

Nastavnici instrumenta i solfeggia nastavni proces realiziraju na različitim didaktičko-metodičkim postavkama.

Postoji statistički značajna razlika u samoprocjeni utjecaja obrazovanja u glazbenoj školi na implikaciju tih aktivnosti u vlastitoj kulturi življenja između učenika koji pohađaju i učenika koji ne pohađaju glazbene škole.

Korpus i metodologija istraživanja (maksimalno 6500 znakova s praznim mjestima)

Istraživanje će se odvijati u nekoliko etape. Prvo će se izvršiti teorijska analiza postojećim modela, sadržaja i didaktičko-metodičkih oblika rada u području glazbenog obrazovanja. Zatim će se empirijski anketnim upitnicima ispitivati nastavnici instrumenata i solfeggia svih glazbenih škola u Osječko-baranjskoj i Vukovarsko-srijemskoj županiji. Ispitat će se didaktički i metodički oblici koje nastavnici provode u vlastitome radu. U narednoj etapi empirijskog istraživanja biti će uključeni učenici osnovnih općeobrazovnih i osnovnih glazbenih škola Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije. Anketirat će se učenici od prvoga do šestoga razreda osnovne glazbene škole i učenici istoga uzrasta općeobrazovne škole i to pomoću anketnoga upitnika. Istražit će se postoje li razlike utjecaja obrazovanja u glazbenoj školi na implikaciju tih aktivnosti u vlastitoj kulturi življenja i to u međusobnom odnosu učenika koji pohađaju i učenika koji ne pohađaju glazbene škole.

Postupak i instrumenti:

Anketiranje i anketni upitnik

ANKETNI UPITNIK: Nastavnicima će biti ponuđeni anketni upitnici s pitanjima višestrukoga izbora, pitanjima zatvorenoga tipa i skalama procjene putem kojih će se prikupiti informacije o njihovom mišljenju i iskustvima o didaktičkim i metodičkim oblicima rada u nastavi glazbe. Učenicima će također biti ponuđeni anketni upitnici s pitanjima zatvorenoga tipa i skalama procjene iz područja nastave glazbe.

Dobiveni će se podaci analizirati kvalitativno i kvantitativno kako bi se dobiveni rezultati mogli potpunije interpretirati te kako bi se mogli bolje razumjeti uzroci svih pojava unutar odgoja i obrazovanja u glazbenim školama. Kvantitativni podaci bit će obrađeni računalnim programom SPSS.

Očekivani znanstveni doprinos predloženog istraživanja (maksimalno 500 znakova s praznim mjestima)

Znanstveni doprinos ovoga rada bit će iskazan u deskripciji trenutačnoga stanja odgoja i obrazovanja u glazbenim školama. Također će se prikazati kvantitativni pokazatelji praćeni kvalitativnom analizom prednosti i/ili nedostataka pojedinih didaktičko-metodičkih oblika u pojedinim segmentima nastave u glazbenoj školi što se pak treba očitovati u osvještavanju potrebe za fleksibilnijim i otvorenijim kurikulumom u nastavi glazbenih škola.

Popis literature (maksimalno 15 referenci)

- Ables, F. H., Custoredo, L. A. (2010). *Critical Issues in Music Education*. New York: Oxford University Press.
- Benedict, C. (2010). *Methods and Approaches*. U: Ables, F. H., Custoredo, L. A. (2010). *Critical Issues in Music Education*. New York: Oxford University Press.
- Bognar, L. i Matijević, M. (2002). *Didaktika - drugo izmijenjeno izdanje*. Zagreb, Školska knjiga.
- Dopud, V., Plavšić, M. (2014). *Stavovi nastavnica i nastavnika glazbe o utjecajima glazbe i metode poučavanja*. Metodički obzori, 9, 2-13.
- Chaciński, J. (2009). *O povijesnim i ideološkim kontekstima poljske glazbene pedagogije*. Tonovi, 53, 17-24.
- Carey, E. i Grant, C. (2015). Teacher and student perspectives on one-to-one pedagogy: practises and possibilities. *British Journal of Music Education*. 32 (01), 5-22.
- Cindrić, M., Miljković, D. i Strugar, V. (2010). *Didaktika i kurikulum*, Zagreb, IEP-D2.
- Dobrota, S. (2012). *Glazba između pedagogije, kulture i jezika*. Pedagogijska istraživanja, 9 (1-2), 155-164.
- Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K. (2007). *Metode istraživanja u obrazovanju*. Zagreb: Naklada Slap.
- Eagleton, T. (2002). *Ideja kulture*, Zagreb, Naklada Jesenski i Turk.
- Francesci, J. (2015). *Motivacija učenika klavira u glazbenoj školi Josip Hatze u Splitu*. Tonovi, 66, 83-95.
- Glazbeno učilište Elly Bašić (2015). *Školski kurikulum 2015/2016*. Internetska inačica: <http://www.ellybasic.hr>
- Heiler, P. (2008). *Putevi u glazbu. Novi nastavni plan za glazbene škole, vizionarski putokaz*. Tonovi, 51, 47-51.
- Jurčić, M. (2012). *Pedagoške kompetencije suvremenog učitelja*. Zagreb: Recedo.
- Koopman, C. (2005) *Maakt muzeik slim?* In: J. Herfs, R. der Lei, E. van Riksen & M Rutte (eds.) *Muzik leren: Handboek voor het basis-en speciaal onderwijs*, 19-35. Assen: Van Gorcum.
- Lamb, R. (2010). Music as Sociocultural Phenomenon: Interactions with Music Education. In: Ables, F. H., Custoredo, L. A.: *Critical Issues in Music Education*, 23-38. New York: Oxford University Press.
- Lehmann, A. C., Sloboda, J. A., Woody, R. H. (2012). *Psihologija za muzičare. Razumevanje i sticanje veština*. Novi Sad: Psihopolis.
- Mackworth – Young, L. (1990). *Pupil – Centered Learning in Piano Lessons: An Evaluated Action – Research Programme Focusing on Psychology of the Individual*. Psychology of Music, 18, 73-86.
- Mak, P. (2011). *Formalno, neformalno i informalno učenje glazbe*. Tonovi, 57, 7-19.
- McPherson, G., Welch, G. (2012). *The Oxford Handbook of Music Education: Volume 1*. Oxford: Oxford University Press.
- Morin, E. (2002). *Odgoj za budućnost: sedam temeljnih spoznaja mužnih u odgoju za budućnost*. Zagreb: Educa.
- Previšić, V. (2000). *Slobodno vrijeme između pedagogijske teorije i odgojne prakse*. U: Napredak 141 (4); 403-410. Zagreb: Hrvatski pedagoško-književni zbor.
- Previšić, V. (ur.) (2007) *Kurikulum: Teorije, metodologija, sadržaj, struktura*. Zagreb: Zavod za pedagogiju; Školska knjiga.
- Previšić, V. (1999). *Učitelj – interkulturalni medijator*. U: V. Rosić, Nastavnik čimbenik kvalitete u odgoju i obrazovanju. Rijeka, Filozofski fakultet, str. 78-84.
- Previšić, V. (2007). *Kurikulum: teorije, metodologija, sadržaj, struktura*. Zagreb: Školska knjiga.
- Previšić, V. (2010). *Socijalno i kulturno biće škole: kurikulumске perspektive*. Pedagogijska istraživanja 7, 2, str. 165-176.
- Rojko, P. (1996). *Psihologija i nastava instrumenta*, Tonovi, 11(1/2), 6-13.
- Rojko, P. (2006). *Kako sastaviti plan i program (osnovne) glazbene škole?* Tonovi, 47, 49-60.
- Rojko, P. (2007). *Umjetnost u odgoju i obrazovanju: common sense ili zabluda?* Tonovi, 50, 51-60.
- Rojko, P. (2014). *Položaj i stanje hrvatske glazbene pedagogije danas, zapravo: varijacija na temu (glazbeni) umjetnik kao pedagog*. Tonovi, 64, 79-92.
- Röbbke, P. (2008). *Austrijske glazbene škole u ogledalu novoga nastavnog plana*. Tonovi, 51, 40-47.
- Schulz, W. (1992). *Didaktika kao teorija poučavanja*. U: Gudjons i sur. (ur), *Didaktičke teorije*. Zagreb: Educa
- Vican, D., Bognar, L., Previšić, V. (2007). *Hrvatski nacionalni kurikulum*. U: Previšić, V. (ur.): *Kurikulum-teorije-metodologija-sadržaj-struktura*. Zagreb: Zavod za pedagogiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu & Školska knjiga, 157-204.
- Werner, F. (2015). *Studija literature: pripremanje mladoga glazbenika za profesionalno vježbanje - što nam govore znanstvena istraživanja?* Tonovi, 64, 3-36.
- Winkel, R. (1992). *Didaktika kao kritička teorija nastavne komunikacije*. U: Gudjons i sur. (ur), *Didaktičke teorije*. Zagreb: Educa.

IZJAVA

Izjavljujem da nisam prijavio/prijavila temu doktorske disertacije (s istovjetnom temom) ni na jednom drugom sveučilištu.

U Osijeku 23.11.2016.

 Potpis

Napomena

Molimo Vas da ispunjeni Obrazac 1 pošaljete u elektroničkom i u tiskanom obliku (potpisan) referentu za doktorski studij u Uredu za studentska pitanja.